

2024 年「伊勢」と日本スタディプログラム 最終レポート

皇學館大学による「伊勢」と日本スタディプログラムについて初めて知ったのは 2021 年でした。神道や伊勢の神宮に関する知識が極めて乏しかったものの、応募してみました。昔からたくさんの人々に訪れた伊勢市と観光化による地域の変容に関する興味が動機でした。残念ながら、2022 年 1 月の時点で、コロナの状況が急激に悪化し、伊勢プログラムも中止になってしまいました。2 年間の待機期間があっただけに、プログラムには高い期待を寄せていました。しかし、実際に参加してみて、初めての期待を遥かに上回る素晴らしい経験となりました。

午前中の講義と午後のフィールドワークという本プログラムの流れは、非常によく整理され、授業で学んだことを実際に見て体験できたからです。伊勢市や伊勢の神宮の歴史はもちろんのこと、日本人の世界観や他の宗教との関連性について知識を深めることができました。

伊勢市に来てから三週間目となりますが、プログラム全体を振り返る時間はあまりありませんでした。ここでは、最も印象に残った体験と自分の研究との関連性について説明します。

まずは、内宮の特別参拝に関して述べます。伊勢神宮の公式 YouTube チャンネルでは、『神宮を感じる Feel Jingu』という短いビデが公表されています。初めてみた時は、神宮を感じるというのは、どのような意味を持つのか疑問に思いました。しかし、特別参拝をしてから、伊勢の神宮は確かに感じるものだと分かりました。神道とほとんど関わりのない私にとっては、本殿と近づくという行為はこのような影響を与えとは思いませんでした。特別参拝を通して、日常から離れる世界に足を踏むことができたと感じました。

次は、式年遷宮を例としてあげ、自分の研究との関連性について説明します。フランスの歴史家であるピーエル・ノラの言葉を借りると、歴史は出来事に結びつくのに対して、記憶は場に結びつきます。そのため、記憶研究において様々な「場」が注目されています。また、特定の「場」そのものの属性だけでなく、「場」の構築過程や変化が最も重要とされています。そのような観点から考えてみると、式年遷宮は非常に興味深い事例だと思います。20 年に一回に行われる式年遷宮はある程度固定されているもので、変化せずに継承されてきましたからです。しかし、式年遷宮は伊勢市に 20 年に一回伊勢市のアイデンティティを再確認の手段として用いられ、忘却されつつの記憶を再発見する機会も与えているのではないかと思います。

また、このプログラムの一環として、毎日インスタグラムで印象に残ったことを投稿していました。その時、ジョージア人の友達から神道に関する質問を受け、やはり母語であるジョージア語で説明するのは、非常に大変だと気づきました。伊勢神宮という特別な空

間をどうやって説明すればいいのか、神道の特殊な性格はジョージア語でどのように訳せばいいのか、今後の課題にします。

最後になりますが、このプログラムに参加する機会を得て、非常に嬉しく思います。この三週間、お世話になった先生方や皇學館大学の国際交流の皆様から心から感謝を申し上げます。

სასწავლო პროგრამა: ისე და იაპონია

კოგაკანის უნივერსიტეტი ყოველწლიურად მასპინძლობს სპეციალურ პროგრამას უცხოელი სტუდენტებისა და მკვლევრებისთვის. ისე და იაპონიის სასწავლო პროგრამის შესახებ პირველად 2021 წელს გავიგე. მიუხედავად იმისა, რომ შინტოს და ისეს ჯინგუს შესახებ მხოლოდ ზედაპირული ინფორმაცია მქონდა, ძალიან მაინტერესებდა ტურიზმის გავლენა ქალაქ ისესა და ზოგადად მიეს პრეფექტურაზე. პროექტში მონაწილეობა 2022 წელს უნდა მიმეღო, თუმცა პანდემიის გამო პროგრამა საერთოდ გაუქმდა. შარშან მეორედ გამოვთქვი მონაწილეობის სურვილი. ორწლიანმა ლოდინმაც გავლენა იქონია და წელს განსაკუთრებით ველოდი პროექტის დაწყებას. უნდა აღვნიშნო, რომ რეალობამ მოლოდინს გადააჭარბა და ისეში დაუვიწყარი სამი კვირა გავატარე.

პროგრამა ძალიან საინტერესოდ იყო დაგეგმილი. დღის პირველი ნახევარი მთლიანად ლექციებით, დღის მეორე ნახევარი კი სავსე პრაქტიკებით იყო დატვირთული. პროგრამის ფარგლებში არამხოლოდ ისეს ტაძრებისა და ქალაქის ისტორიას გავეცანით, არამედ იაპონელების მსოფლმხედველობის, სხვადასხვა რელიგიებთან და კულტურასთან კავშირის შესახებ ცოდნაც გაღრმავებაც შევძელით.

ისეში ჩამოსვლიდან სამი კვირა გავიდა და ასე მგონია ჯერ ბოლომდე არ მაქვს გააზრებული რამდენი რამ ვისწავლე ამ პერიოდში. ყველაზე დიდი შთაბეჭდილება ჩემზე ისეს შიდა ტაძრის(ნაიკუს) ოფიციალურმა ვიზიტმა მოახდინა. შინტოს ტაძარში ოფიციალური ვიზიტი მარტივად რომ ვთქვა მთავარ ტაძართან ახლოს მისვლას გულისხმობს. ოფიციალური ვიზიტის მეორე ნაწილი, ოკაგურა, შინტოს ლოცვებისა და რიტუალური ცეკვისგან შედგება.

ისეს ჯინგუს ოფიციალურ იუთუბ არხზე, სათაურით „იგრძენი ჯინგუ“ სულ რამდენიმე წუთიანი ვიდეოს ნახვას შესაძლებელი. პირველად როდესაც ეს ვიდეო ვნახე, ვერაფრით მივხვდი რატომ აირჩიეს მაინცდამაინც ეს სლოგანი, ან როგორ უნდა გვეგრძნო ჯინგუ. ოფიციალური ვიზიტის დროს გავიაზრე, რომ ისეს ტაძარში ვიზიტის უდიდესი ნაწილი სწორედ რომ შეგრძნებებია. დღემდე ვერ ამისხსნია, რატომ გამოიწვია ნაიკუს მთავარ ტაძართან ფიზიკურად მიახლოებამ ამხელა ემოცია.

ამჟამად ცუკუბას უნივერსიტეტში ვსწავლობ და ჩემი კვლევა ძირითადად მეხსიერების პოლიტიკას ეხება. ალბათ ამიტომაც ოც წელიწადში ერთხელ ისეს ტაძრების ხელახლა აშენების ტრადიცია განსაკუთრებით საინტერესოდ მომეჩვენა. მიუხედავად იმისა, რომ ტაძრების არქიტექტურა, რიტუალები საუკუნეების მანძილზე თითქმის არ შეცვლილა, ტაძრების ხელახლა აშენების ტრადიცია ქალაქ ისეს ისტორიის ხელახლა შეფასების და მივიწყებული მოგონებების აღმოჩენის არაჩვეულებრივი საშუალებაა.

ძალიან მიხარია, რომ ამ პროექტში მივიღე მონაწილეობა. განსაკუთრებული მადლობა მინდა გადავუხადო ჩვენს ლექტორებს კოგაკანის უნივერსიტეტიდან და ყველა იმ ადამიანს, ვინც მცირეოდენი წვილილი მაინც შეიტანა ამ პროგრამის დაგეგმვასა და განხორციელებაში. ისეს და იაპონიის სასწავლო პროგრამა იაპონიის ისტორიით, კულტურით, რელიგიით, ხელოვნებით დაინტერესებული ნებისმიერი ადამიანისთვის ძალიან საინტერესო გამოცდილება იქნება.